

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэкъы

№ 1300 (21859)

2019-рэ ильес

МЭФЭКУ

БЭДЗЭОГЪУМ и 25-рэ

ОСЭ ГЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтыутыгъэхэр ыкли
нэмэгдэхэр
тисайт ижүүгөтөштхэй
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Зыгъэпсэфыгъо уахътэр щынэгъончъэныр

Хабаровскэ хэкум къышыхъугъэ тхъамыклагъор къэралыгъом исхэм зэклэми зэхашлагъ. Клэлэцыклюхэм зызщагъэпсэфыщтыгъэ лагерэу «Холдоми» зыфиорэм бэдзэогъум и 23-м машшом зыкышиштагъ, аш ыпкъ къикыкэ нэбгыри 4-мэ ядунай ахъожьыгъ.

Лагерым пстэумки нэбгыри 189-рэ щынэгъончъэни, нэбгыри 9-мэ шьобж зэфэшьхъафхэр атещагъэхэе хъугъэ. Джырэ уахътэ мыш фэгъэхъигъэу уголовнэ тоф къизэуухыгъ, улпъеклунхэр makloх.

Къизэралорэмкэ, лагернэ щетирхэм клэлэцыклюхэр нэбгыре ирьеу арлыгъэх. Ахэр зэпэблагъэхэу зэклэртигъэх, сантиметрэ 40 зэрээпчэхъягъэхэр. Аш къыхэкъе машшоу зыкъээштагъэр къигот щетирхэмэ псынкъеу анэсигъ.

Зыгъэпсэфынэу, илгэтихэм адэдже гунэу лагерым ясабийхэр зыгъэклюгъе ны-тыхэм тхъамыклагъо къашхъаруагъ. Пшэшъэжьыехэм іэпынэгъу афэхъугъе

клэлэцыклюпсаоу къыхэкъыжын ыльэ-
кыгъэп. Ильэс 11 зыныбжь лыхъужу
цикъум район сымэджэштэу Солнечнэм
дэтым ыпсэ щитигъ.

— Тхъамыклагъор къизыхъугъэ чэцүм
сымэджэцүм чэхъухъагъэр щечигъоягъ,
— медицинэ учреждением тоф щы-
зышлэрэ бзыльфыгъэм къылотагъэр
интернет нэклюбъом щытэлъэгъу. —
Машшом хэстыхъэгъэ клэлэцыклюхэм
псаоу аш къыхэкъыжынх амал ялагъэп.
Врачхэм алэ къихъаштэр зэкэ ашлагъ,
ау нэбгыриплыр къагъэнэжын алъ-
кыгъэп.

Шъеожъюем илахъилхэм къизэралота-

гъэмкэ, ар мыгъэ аперэу лагерым
агъэклюагъ. Ыныбжь емыльтыгъэу,
ышхъээ ыыгъыжын, унэтуо хызметээр
зерихъан ыльэцыщтыгъ. «Холдоми»
зыфиорэ зыгъэпсэфыпэ чынпээм идэ-
гүүгъэкэ сидигүү игуу ашыщтыгъ.
Аш къэбаруу пылтым щымыгъуазэхэ
янэ-ятэхэм ар агъэклюагъэп.

Гумэкыгъор къизыхъугъэ нэүж Ады-
геим щыгсэурэ сабыйхэм зызщагъэпсэ-
фырэ лагерхэр зэкэ шапхъэхэм
адештэхэмэ джыри зэ зыщдгъэгъозагъ.
АР-м тофшэнэмкэ ыкли социальнэ
хэхъонгъэмкэ и Министерствэ къы-
зэриуагъэмкэ, клэлэцыклюхэм зыгъэп-

сэфыгъо уахътэ зэрэкорэм
лыппльэрэ республике Коорди-
национаонн советым ильес къес
тофшэкло куп зэхещ. Аш хэхъэх
мы лъеныхъом фэгъээгъэ ми-
нистерствэхэр, ведомствэхэр,
лыппльэко къулыкъухэр.

— Лагерхэр шапхъэхэм
адиштанхэм, клэлэцыклюхэм
щынэгъончъэу защагъэпсэфынэм
фытэгъэпсихъягъэхэм Коорди-
национаонн советым тлогогогъо
еупльэклюх, — къыуагъ АР-м
тофшэнэмкэ ыкли социальнэ
хэхъонгъэмкэ и Министерствэ
испциалист. — Аперэ улпъэ-
кунхэр мэлъялфэгъум и 24-м
рагъэлокъыгъэх. Аш зэфэхысы-
жьэу фэхъугъэхэр актым датхагъэх.
Ятлонэрэр жъонигуаклэм и 14-м зэхаштагъ.
Аперэм къы-
хагъэшыгъэгъэ хэукийнгъэхэр
дагъэзэжыгъэгъэмэ зэрэгшэшлагъ,
лагерхэм ящахэм хэушхъа-
фыкыгъэу тоф адашлагъ. Къыхэ-
гъэшыгъэн фае шапхъэхэм
адиштэу пстэури зымышыгъэ
лагерхэм тоф ашлэним ифиты-
нгъэ зэрарамтырэр.

Лагерхэр щынэгъончъэхэу,
клэлэцыклюхэмкэ гупсэфхэу
шытынхэм республикэм мханэ-
шхо Ѣыраты. Видеокамерхэр
ахэтых, ухъумаклохэр зэпью
имыгъэу чэш-зымафэм Ѣэх. Сабыйхэр
зыгъэпсэфыпээм Ѣэхэфэ ошлэ-дэмышлэ тоф
къехъумэ зэрэзеклохтхэр къыз-
щауатэрэ тофхъабзэхэр афы-
зэхаштэх, къулыкъу зэфэш-
хъафхэр гүшүэгъу афэхъух.

2019-рэ ильесим клэлэцыклюхэм
языгъэпсэфыгъо уахътэ гъашэгъонч
зызщагъэклошт, япсауныгъэ зыщапсы-
хвашт учреждение 94-мэ тоф Ѣашлэ.
Ахэм ашыгъу 91-р мафэрэ сабыйхэр
зыдэшыгъэштыгъэ лагерхэр. Къалэм дэмтэй
лагерищима («Горная», «Лань», «Горная
легенда») джырэ уахътэм тоф ашлэ.
Ахэм анэмкъеу Краснодар краим ит
зыгъэпсэфыпэхэу «Электрон», «Мечта»
зыфaloхэрэм республикэм Ѣыш са-
быйхэм защагъэпсэфы. Мы уахътэм
ехъулэу клэлэцыклюхэм 7062-мэ загъэпсэ-
фыгъ ыкли япсауныгъэ апсыхъагъ.

ГҮОНЭЖХҮҮКЬО Сэтэнай.

Программэхэр зэрагъэцакІэхэрэр

Гъэреклоорэ Іофшлагъэхэм ападзэжьыгъэу...

Теуцожь районом игупчэу Пэнэжкыкуае «Шэпхэшухэм адиштэрэ къэлэ щылакіэр гъэпсыгъэнэр» зыфиорэ программэмкэ гъэрекло сомэ миллион пчагъэ зытефэгъэ Іофшэнышхохэр щагъэцкіагъэх.

Еджэпіэжьыр арагъэгъэцкіэжьи, ишагуи зэтырагъэпсыхьи, автомашинэ гъэуцупіэхэри, тетысхапіэхэри арагъэши районом икүлүкүшлэпэ пчагъэхэр мыш къагъэклюжыгъэх. Къоджэ паркри агъэкъэбзэжьи, лъэс гъогоу щызэбгырыщыгъэхэри плиткэмкэ агъэпкіэжьи, чыг цыклюхэри дагъэтысхажы, чэштире къэнэфэу арагъэшыгъ. Спортомплексишхори аш пэмчыжье щагъэпсыгъ.

Джэ бэмышлэу Пэнэжкыкуае икъыдэкыпіэ къыщегъэжьагъэу нэшүкьюе чылэ клоцым къесэу гъогум асфальт къытыралхъагъ. Джэдхэяблэ идэхээгъу къыщуяблагъэу идэкыгъю нэсэу грейдерхэм гъогур зэрагъафэу, мыжьори гъогум къытыратаюурагъэжьагъэти, ар зыххээрэе программэм таңкэупчагъ.

— Республикаим и Лышхээрэ Къумпил Мурат унашьюо къафишигъэм ельтигъэу а зигугуу къэштигъэе Іофшэнхэр зыгъэцакіэхэр «Адыгеяавтодорыр» ары, — elo район адмиинистрацием ишагуу Хъачмамыкъо Азэмэт. — Тэри тъэреклоорэ программэм «Шэпхэшухэм адиштэрэ къэлэ щылакіэр гъэпсыгъэнэр» зыфиору район

гупчэхэр зэтегъэпсыхъэгъэнхэм фэгъэхыгъэмкэ Іофшэнышхэм ахэдгахъо едгъэжьагъ. Ахэр зыфдэхэр уигъэлъэгъэшных архитектурэмкэ, псөольэшыннымкэ ыкыл псэуплэ-коммунальнэ хъызметымкэ адмиинистрацием ишээорышлалтэ ишагуу Тхал Адам.

Адам търищажи район гупчээр гъэкіэрекіэгъэнымкэ гъэрекло Іофэу ашлагъэу ыпшшэ-

мы Іофхэм афэгъэзагъэу, ахэмкэ пшьэдэкыжь зыххэу адмиинистрацием ишагуе ишагуе гуадзэу Зэрамыку Салбый гүшүэгъу къызфэдгэхъу.

— Гъэрекло тыздэлжэгъээ программэмэ район гупчээр зэтегъэпсыхъэгъэнхэм фэгъэхыгъэр лъыгъэктэгъэнэр ары мыгы тызпылыштыр, — elo аш. — Ахъщэу къытфратуущыгъэр сомэ миллионипши — Урын

тет. Аш фэшлээрайон гупчэм къаклохэрэр, кложыкхэрэр а лъэс гъогум рыхлощых. Плиткэмкэ ари гъэпкіэгъэшт. А чылпэм щыт къэлэцыкыл джэгуплэжьир үтхыхыныш, нахь зэтегъэпсыхъагъэу дгъэуцщ. Лъэс гъогур сымэджэш къэгъэзгүм зынэсиклэ, плиткэмкэ гъэпкіэгъэгъу цыкыл хэтшыщ. А къэгъэзгъэу дэдэм дэж сквери щыдгъэпсыщ.

Аш ишын зэрэфежьагъэхэр зэдъэлгээгъу. Сотых 20 хүүрээ чылпээр чэу дахэклэ къэшыхыагъ. Аш ыгузэгү Пэнэжкыкуае ишагуе фонтан щагъэпсынэурагъэжьэхъах. Ари чэштире къэнэфэу ашыщ. Чыг цыклюхэр дагъэтысхажыщ, тысынэхэр дагъэуцщых, гъэпсэфыпэ хүүщ. Мотор цыклюм фонтанын Іоф ригьешишт. Аш ишагъэпсыни сомэ миллионирэ мин 240-рэ тырагъэкодшт.

Корр.: Къызэрэпзорэмкэ, апэрэ фонтаныр Пэнэжкыкуае зыщагъэпсыгъэр районом итарих хэхьшт.

З. С.: Хъау, Рэмэзан, ятлонэрэри аш дэттупшыщ. Гъэрекло спорткомплекс шахуу Къумпил Мурат тафаригъэшыгъэр зэрэхъазырэ оши. Аш ишагу автомашинэ гъэуцуплэ, «орэд къэзыйорэ» ятлонэрэ фонтаныр, къэлэцыкыл джэгуплэ щыдгъэпсыщых. А зэпстэумэ ягъэцкіэн сомэ мил-

лиони 4-рэ мин 800-рэ пэхухьшт. **Корр.:** Зигугуу къэпшыгъэхэр Іофшхох. Гъэрекло район гупчээр гъэкіэрекіэгъэнымкэ жууцэцкіагъэм пыгъещаагъэхэу джы зигугуу къэпшыгъэе отэрыр къызыххэхъожькъ, Пэнэжкыкуае ишагуе умышлэжкынэу дэхэ дэдэ хүүщ, ихэхъоныгъэхэр нахь къэлэгъоштых. Сыдигъуа ар зытлэгъэуцщыр, цыфхэр зыжувьэгушоштхэр?

З. С.: Мылькур къатуущыгъах. Іофшэнхэр зыгъэцкіэштхэ псөольэш бригадэхэр зэхэшгэхъах. Ахэм зэзэгынныгъеу адэтыгъэхэр elonlanlэ имышлэ агъэцаклэ. Зедгэжьагъэри бэшлэгъэл. Мэфэ заулэрэ дэгьоу Іоф зэрэшлагъэр, егүгүхээ зэрэлжэхэрэри ори пльэгүүгъэ. Арыш, шышхээрэу мазэм ыкхэм адэжэ псөольэш бригадэ пэпчээ зыгъэзгээгъе Іофшэнхэр къуухынхэу ары, уке-тэгъэблагъэ.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

кэ зигугуу къэтшыгъэхэм апидзагъэу мэфэ заулэм зэшшуахыгъэр, непэ зыптылхэр, тапэклэ ашлэштхэр тигъэлэгъуцгъэх, къитфилотагъэх.

Гъэрекло паркэу агъэкіэжыгъэм ыбгъуклэ реклоклэриэ гъогум асфальтижьэу тельтигъэр тырахыжы, плиткэр дахэу тыралхъагъ, гучи чэури, къэлапчэри зэблахуцщых. Зеклэ къызэдгээлэгъуи тыкызызэклюжым,

сүемрэ Адыгэ Республикаимэ ябюджетхэм сомэ миллионитф зырыз. Тэри сомэ миллион хэдгэхэошт.

Къызэрэфалотагъэмкэ, фэтэри 8-у зэхээт унэм ишагу зэтырагъэпсыхъагъ, къэлэцыкыл джэгуплэри дагъэуцжы. Аш сомэ мин 920-рэ пэхухьагъ.

— Анахь шхъаэрэ сомэ миллионон 3-рэ мин 500-рэ зытэфэрэр, — elo Зэрамыкум, — ыпшэклэ зигугуу къэтшыгъэе паркын ичэубгъуклэ реклоклэриэ лъэс гъогоу плиткэ зытэлхъэгъахэм пыгъэшгэгъе бульваруу Краснодар клорэ автомобиль гъогушом узэреклонлэжыщтыр ары. Аш метрэ 900 икылхъэгъэшт. Ари чэштире къаяненфэу, ыбгъуклэ чыг цыклюхэр щытхэу, тысынэхэр ишхэу агъэпсыщ. А гъогум автобус къеуцуплэр

къызэрэпзорэмкэ, апэрэ фонтаныр Пэнэжкыкуае зыщагъэпсыгъэр районом итарих хэхьшт.

З. С.: Хъау, Рэмэзан, ятлонэрэри аш дэттупшыщ. Гъэрекло спорткомплекс шахуу Къумпил Мурат тафаригъэшыгъэр зэрэхъазырэ оши. Аш ишагу автомашинэ гъэуцуплэ, «орэд къэзыйорэ» ятлонэрэ фонтаныр, къэлэцыкыл джэгуплэ щыдгъэпсыщых. А зэпстэумэ ягъэцкіэн сомэ мил-

Цыфхэм яшлошхэр зэрагъэшлагъэх

Адыгейим щыпсэухэрэм азыныкъо нахыбээм финанс фэл-фашихэр дээгоу къафагъэцаклэ альтигъ.

Урысыем и Лъэпкь банк и Къыблэ гъэорышлэпэ шхъаэрэ Адыгэ Республикаимкэ икъутамэрэ Республикэм игъэцкіэлэ хэбзэ къулыкхэмэрэ цыфхэм яшлошхэр зызэрагъашэм ар нафэ къэхъугъ.

Республикэм исхэу зэупчыгъэхэм яя процент 70,4-мэ (нахыбэрэмкэ ахэр къэлэдэсий) финанс фэл-фашихэр дээгоу къафагъэцаклэ альтигъ. Процент 22,5-мэ а лъэнэхомкэ загъорэ къиньгъохэм яуталхэхэр къауагъ. Проценти 7,5-мэ фэл-фашихэр дээу

афызэхашау анкетхэм аратхагъ. Зэупчыгъэхэм азыныкъо нахыбээм Іофыгъо шхъаэрэ къыхагъэшгъэр банкоматхэр зэрэшмынэхэр е ахэм тэрээзуу Іоф зэрамышэрэр ары. «Нэгтгээрэ 1700-мэ анкетхэм Іоф адашлагъ, тээтызыщыгъытгъэм нахьи ар фэди 4-кэ нахьыб. Цыфхэм азыныкъо нахыбэрэм къызэрэлайгъэмкэ, банкоматхэр зэрэшмынэхэр е зэрэшмынэхэм, ахэм Іоф зэрэшлагъэр бэялтигъыгъ. Ау хэгъэунэнфыгъытгъэм фэл-фашихэрэри эзэргъэцаклэхэрэр. Адыгейим исхэу зэупчыгъэхэм азыплланэм фэл-фашихэр афагъэхыгъэ къэбар игъекло

тыгъэхэм зэрафэныкьор къыхагъэшгъ. Джаш къеушихыаты псэуплэ пэпчэ онлайн-фэл-фашихэр нахыбэлоу зэрэшызэхэшгъэн фэер», — къыуагъ Урысые Федерацием и Лъэпкь банк и Къыблэ гъэорышлэпэ шхъаэрэ Адыгэ Республикэмкэ икъутамэ исектор ишагуу Мыгу Адам.

Упльэкунхэм къызэрэгэлэгъуагъэмкэ, станицэ, къоджэ цыклюхэм финанс фэл-фашихэр дэеу ашагъэцаклэх Интернетын иамалхэр зэрэлтымынэхэрээм къыхэк. Къэлэдэсхэм яя процент 65-р мышклэ Іофхэм язитет егъэрэзэх. Финанс фэл-фашихэр Адыгейим нахыбэлоу Ѣыгъэцкіэгъэнхэм тэгъэпсыхъэгъэ

проектым хэлажьэхэрэм мы Іофы джыдэдэх хэхынэхээри къызэрэфагъотырээр къэлэгъэн фэе.

Шыгуу къэтгээхэйжы Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Александр Наролинэр, Урысыем и Банк и Къыблэ гъэорышлэпэ шхъаэрэ ишагуу Евгений Эберенц, Урысые Федерацием и Лъэпкь банк Адыгэ Республикэмкэ икъутамэ ишагуу Сергей Самойленэр гъэтхапэм регион проектым «Итогу картэ» зэрэгэхээр, мы проектым ишагырыши Адыгейим иведомствэ, иминистерствэ гъэнэфагъэхэр чанэу къызэрэхэлжэхэрэр.

Хэкум икыгъэ артистхэмкээ
Хапэрэу мы хэгъэгум кюгъагъэр
«Исламыер» ары.

«Си ри-ра-рохэр садэжь къэ-
къягъэх — Кфар-Камэ щыщ
къэлэ ныбжыкъе Натхъо Са-
усэр ихъопсалэ нэфапэ эз-
рэфхъульгэр ышлошь мыхупэ-
зэ, Адыгэ къэралыгъо оре-
дьо-къэшокъо купэу «Исламы-
ем» кыпэгушуатэзэ кыпэ-
тъокъыгъ. Клалэм янэу Симэ
шүфэс гущылэм хэтэу къело:
«Сиклалэ паеми, псэпэ ин къэ-
жугъехъагъ шуукъызэрекъу-
гъэмкээ. Шьюшлэнэу шууфаемэ,
тэ тунаагъокъе мафэр ныдэльф
мэкъамэхэмкээ тэублэ». Гъэ-
шэгъоны адигэ лъэпкъымкээ
тизэфыцтыкъе. Километрэ мин
пчагъехъэр тазыфагу ильых,
ильес заулэрэ тызэрэмьиль-
гъоуи е тызэрэмьишахэу
тэпсэу. Ау тызэрэзлукъе егаш-
шэм тызехътэгъэм фэдэу хэхэ-
си хэкуруси тэхьу. Тызэгурьо-
нымкээ, гуфабэр тазфагу къи-
тэджэнымкээ, тызэрэзэшьыр
къэтшлэжыннымкээ зы «шүфэс
еблагъэр» зэхэтхымэ екъу.

Зипчъэ зэфээзымыширэ Кфар-Камэ

Кфар-Камэ хъэклэ пэгъокы-
ныр, хъэклэ гъэшоныр ихабз.
Ыгу зэлухыгъе, иллэл фабэ
итамыгъеэ пчээ зэлухыгъехъэр
чылэ гузэгум итых. Гъэмэфэ
мэзищым куп-купэу Адыгейим,
Къэбэртаэм, Щэрджэсэм, Тыр-
куем, Иорданием къарыкъирэ
лъыкъохэр къоджэдэхэм ра-
гъэблагъэх. Зыр агъэктэжжышь,
адрэм пэгъокыих. Мары тэ
Адыгэ Республикомэ къэдгээ-
зэжыгъеэ къодьеу, къалехэу
Налыцк, Амман къарыкъыгъеэ
ныбжыкъеэхэм апэгъокыгъэх.

Адыгэ Республикомэ иперэйт
ансамблэу «Исламыер» апэрэп
Кфар-Камэ ипчъэ зэлухыгъехъэм
зэрарыхъагъэр. Израиль ит
адигэ къуджэу Кфар-Камэ куп
цэрыйор мыгъе ятфэнэрэу кла-
гъэ. Янэуасэхъэр, ягupsэхъэр
бысымхэм мымакъез ахэтих.
Зэлукъеэгъум аш 1974-ийн
къэшэхъо зэхашэр къыхелхъэ.
Ау апэрэ къогуми гуфэбэнгъеэ
хэлъыгъеэ нахь макэл. Сыда
плюм хэкум икыгъэ артистхэм-
кээ апэрэу мы хэгъэгум къогъа-
гъэр «Исламыер» ары.

**Нэхэе Аслын — Урысны
инаяроднэ артист, композитор,
ансамблэу «Исламыем» ишаш:**

— Бысымхэм мымакъез ахэтих.
Зэлукъеэгъум аш 1994-ийн
къэшэхъо зэхашэр къыхелхъэ.
Ау апэрэ къогуми гуфэбэнгъеэ
хэлъыгъеэ нахь макэл. Сыда
плюм хэкум икыгъэ артистхэм-
кээ апэрэу мы хэгъэгум къогъа-
гъэр «Исламыер» ары.

Кфар-Камэ зэ зыпльэгъукиэ,
нэужым пчымыгъупшэжьэу,
икъэбар плотэжьэу охуу, уахътэу
щыбгъекуагъэр гукъекиыж
дахэу къыпфанэ. Мары мыгъе-
рэм ыпэклэ 2016-рэ ильесым
сызэкъом (къыхэгъэшын, ашы-
гъуми «Исламыем» иорэ-
дьохэм сирягъусагь урамыцээ
спъэгъугъагъэр сцыгъупшагъэ-
хэп, бэрэ нэужум слотэжьгъэ.
Кфар-Камэ ихъаблэхэм зэклими
адигацээ афиусыгъ. «Хъамэ»,
«Мые», «Мыекъуапэ», «Шап-
сыгъ», «Шы», «Адыгэ», «Бжэ-
дигъу», «Къужылыс» ыкы нэмьи-

къыбэхэр, зэклемкэ урам 67-у
иэм адигацээ яджагь. Къэ-
ралыгъо чыплэ гъэунэфыльэ
тхылыми адигабзэкээ къы-
зэрэу шыыпкъэхъу ахэр хитха-
гъэх. Мызыгъегуми згъэшлэгъон
тхыгъэхъэр къоджэ урамхэм
атестьэгъуа. Чылэм 1980-ын
хъизметшлаплэ, гъэсэнгъеэ,
хъисап унэу дэтыр зэклэ зыдэ-
штихэр къэзгъэшлээрэ гъогунэн-
цэ тамыгъэхъэр адигабзэкээ
тхыгъэхъ. Аш фэдэу зы гущылэ
синаа тесидзагь, ар «тхыгъэ-
зехъэун». Къикырэр сымышлэу
сызкэлупчээ, почтэр арэу къы-
чэлгыгъ. Джащтэу тэ тымыгъэ-
федэу, гущылэ гъэшлэгъонхэр
кфар-камэхэм къалоу зэхэпхы-
шт. Машинэр — ку, рулыр —
гъэзальэ, плинтусыр — лъэ-
гупкъ, зажигалкэр — мешуаль.

Ермэлыхъир гъэбэжъуугь

Къоджэ щылакъир гъэ къэс
зэрээтырагъэпсихъэрэм фэдэу
Кфар-Камэ фестивалми иа-
малхэм ахэхьо. Гъэз къэс къэу
зы едзыгъо гъэшлэгъон горэ
хагъахъэ. Аш фэдэу яшнэрэ
ильес хуягъеэ ермэлыхъир —
къэгъэлгэгъон ин зэхашэ. Бэдзэр
шыкъеэ ар зэлухыгъ, щаплэхэр
гъэлакъирэклагъэхъу, нэфынэ зэ-

гъыш Самир, Ифаат Саса-Бутон,
Нэпсэу Зэкэрий.

Studio Adam
052-788785

мэли, урьиси — бэ ермэлыхъир
къеклонлагъэр. Кфар-Камэ фе-
стивалыр хэгъэгум щыцлэриу.
Елтын зышоигъор макэл.

**Натала Кызыл — Израиль
шэлжээ:**

сид яхъакъ, тырку ашынхэу
ауж ихъэгъагъэхэм? Адыгэ
хабзэр, бзэр, культурэр ауху-
мэнэу ахэм зими ахьще ари-
тыгъэп. Израиль иполитикэ
фэшхъяф. Лъэпкъ цыкльхэм
ар акоуоцу, мыльку ини афе-
гъэлкүатэ.

Адыгагъэр зэрахъэшъуугь

Израиль щыпсэурэ адигэхэм
къэралыгъом мыльку инэу къа-
фитлупчыэр Кфар-Ками, Рихы-
нини ятеплэ къегъэлъагъо.
Тыкло къэс къуджэхэр нахь
къэрэлакъирэ зэрэхъухэрэр къыхэтэ-
гъэшы. Яхъэблэ зэгъэфагъэхэм,
ящагу зэлухыгъэхэм, яурам
къэрэлхэм заушьомбгь. Ады-
гэ культурам ифестиваль зэрэ-
зэхашэрэ шыкъэми уельэгушхо.
Фестивалым иофхъэбээ шхъя-
лэу «Исламыем» иконцерт
нэбгырэ минитф къеклонлагъ.
Аш фэдизир зыдагъэтийсын
зэлухыгъэ щагу театрэ къудажэм
дэт. Ари мызыгъегум зэрээ-
тырагъэпсихъагъэр къэтльэ-
гъуугь. Гъэлэгъонпэ гучэмэрэ
ащ тет бгъагъэмрэ къэу ашы-
гъэх. Ишыкъэгъэшт остыгъэхэр,
мэкъэгъухэр дыкыгъо пчэгур
гээпсигъэ.

**Нэпсэу Зэкэрий — къуа-
джэу Кфар-Камэ итхамат:**

Кфар-Камэ ипчъэ зэлухыгъэхъэр.

пэшлэхъэр апильагъеэ зэтыра-
гъэпсихъэх. Къуджэхэр щыпсэ-
урэ 1994-ийн къэшэхъо зэхашэр
къыхелхъэ. Ау апэрэ къогуми гуфэбэнгъеэ
хэлъыгъеэ нахь макэл. Сыда
плюм хэкум икыгъэ артистхэм-
кээ апэрэу мы хэгъэгум къогъа-
гъэр «Исламыер» ары.

**Лынэу Лина — сурэтыш,
Кфар-Камэ шэлжээ:**

— Бысымхэм мымакъез ахэтих.
Зэлукъеэгъум аш 1994-ийн
къэшэхъо зэхашэр къыхелхъэ.
Ау апэрэ къогуми гуфэбэнгъеэ
хэлъыгъеэ нахь макэл. Сыда
плюм хэкум икыгъэ артистхэм-
кээ апэрэу мы хэгъэгум къогъа-
гъэр «Исламыер» ары.

Ермэлыхъир зыщкылэр чы-
пэри тарихъуат. Кфар-Камэ
апэу дашхъэгъеэ унхээр зытет
урамыр аш щызэхашэ. Гъогуж-
къэ аш еджэх. Цээр урамыцээ
шыыпкъеэ щыт. Хъаклэу къы-
дахъэрэм ар ельэгъу, адигэм
ыбзэ зэхехь, итарихь, икультурэ
фалуатэ. Мы къуджэхэр къидэ-
тысхиэгъагъэрэ Кавказ заом-
ынж аш Балкан лъэнэхъом
ильтээ 12 исыгъэх, нэужум
Осмэн пачыхъэхъем къыгъекохи,
джурт хэгъэгур насып афэхъуугь.
Гъогужъир псыхъом фэдэу
цифхэр жыгъуу щызэблэкы-
штыгъэхъ. Джурти, араби, ер-

— Бысымхэм мымакъез ахэтих.
Зэлукъеэгъум аш 1994-ийн
къэшэхъо зэхашэр къыхелхъэ.
Ау апэрэ къогуми гуфэбэнгъеэ
хэлъыгъеэ нахь макэл. Сыда
плюм хэкум икыгъэ артистхэм-
кээ апэрэу мы хэгъэгум къогъа-
гъэр «Исламыер» ары.

Урыс бзылхыгъэ югъаш-
тээр нэмыкъыбэми агъашла-
го. Тыркуем миллион пчагъэу
исыр ектуадэмэ, Израиль ис
минитфим ашкэ инасып къы-
хыгъ. Зыхэхэ лъэпкъым ар
иеклонлакъ. Умыдхуртэу джурт
егъашэми уишынштэп. Узэрэ-
адигээ укыгъэнэшт, умыкъо-
дунэу иэпилэгъу къыпфэхъууст.
Тыркуем ис тильэпкъэгъуухэм

Израиль иправительствэ
ильтыкъохэу пчыхъэзэхахъэм къы-
щыгъущыллагъэхэм къоджэ тхъа-
матэм игущыллагъэхэр къагъэшып-
къэжыгъ. Псэолъэшыннымкээ
министрэу Ифаат Саса-Бутон

и д у н а й. Израиль

«Исламыер» ермэлүкъым хэлажьэ.

адыгэхэм уасэу афишырэр, цыф къабзэхэу, хэбзэ дахэ зыхэлхэу зэрэштыр къыуагъ. Кфар-Камэ фестивалыр зы анахь Ioftkhэбзэ дахэу Израиль щызэхашэрэмэ зэращыщир къыхигъэшыгъ. Псэольэш! Ioftkhэр зезифэрэ гъэорышla Klopr au къодыуе культурнэ зэхахъэм къэкIуагъэл. Министерствэм непэ Кфар-Камэ щашырэ псэульэхэм ынаэ атет. Къуджэм культурэм, спортым яунэхэр джырэ уаххтэм щагъеуцух. Урысыем илъыкло гъэорышla Псэхэгъум итым Ioft щызышэхэрэ Игорь Мартыновыр, Сергей Ланкиныр, Игорь Поповыр, Денис Пархомчук адыгэхэм яфестиваль къеблэгъаяхъ. Урысыем илъыклохэм тильэпкъэгъухэр адэлажъяхъ, хэку гупсэр зэрйт къэралыгъом зэлхыныгъэхэр дышиэнхэм мэхъянэ раты.

ХЭКУМ ЫМАКЪЭ АГЪЭЖЪЫНЧЫГЪ

Адыга Республикам и Пынъ-

хъэй Къумпыл Мурат, «Исламыем» ипащэү Нэхэе Аслтан яшыуфэс гүщүэхэр Кфар-Ками Рихьании ашылсэухэрэм, концертын къеклонгайхэм зэкэмэ Адыгейим изаслуженэ артистэу Агыржаныко Саниятэр Мышьэ Аңдауэрэ араложыгъэх. Гуапэ ашыхью якупкэ Кфар-Камэ фестивалым зэрэхэла-жьэхэрэр apalyaагь. Анах хэшпыкыгъэс орэдхэр, мэкъямэхэр, къашьохэр зыхэт программэ къызэррагъэхъазырыгъэри концертын ипэублэ къыхагъэшыгъ. Зиорэд къэлыакэ, зимэкъэмэ къегъэуякэ дунэе музыкальнэ шапхъэхэм анэсырэ «Исламыем» цыфхэр ыгъэдэуягъэх, ыгъэгушисыагъэх, ыгъэбаагъэх. Адыгэ культурэр шъуашэу зыгъэльгэгъогъэ купым кфар-камэхэр лъэшэу фэрэзагъэх. Зыхэс лъэпкъхэм алашхъэкэ ашхъэз тъагауз аригъэлтигъ.

**Нэпсэү Зэкэрий – къуаджэу
Кфар-Камэ итхъамат:**

—□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Адыгэ күлтурээр шъуашэу
зыгъэльэгъогъэ купым
кфар-камэхэр лъэшэу фэрэзагъэх.
Зыхэс лъэпкъхэм апашъхъэкІэ
ашъхъэ лъагэу аригъІэтыгъ.

Зы псэ, зы бзэ, зы хабзэ

Фестиваль мафэхэр нахь гъэшлэгъонэу зэрэклоцхэмкээ бысымхэм алтээки къагъэнагъэп. Хъаклэхэм зарагъэлжээсэфыныр, хэгъэгум ичынгээ дахэхэр арагъэльэгъуныр ягуульгүй. Адыгейим илъыкло куп Тель-Авив аашаь, къэлэжъеу Яффо икъэбар къа-фалотагь, Хы фыжым къухъэкээ тираншад.

Сихъ Руслан — Пышмэ шьольыр изаслуженнэ артист, ансамблэу «Исламыем» икъашынкы.

ИКВЭШЬУАКУ.
— Сэ аперэу сыкъэкlyагъ
Израиль. Дахээр, згъешлэгъонэу
слъэгъугъэр бэ. Кфар-
Камэ адыгэм идунай
шапхъэ фэхъун ыльэ-
кыщт. Нахыжъ и
нахыки адыгабзэр
ағъэбзэрабзэу мэгу-
щылэх. Сибысымхэу
Нэпсэу Омаррэ Но-
рэрэ гуфабэх, гукэ-
гъушлэх, анаэ зы
такъикъэ страгъэзы-
рап.

Хэт удэгүүшүүлэми джары кыылорэр. Шъхвадж ибысым фэдэ щимынэуу кыыхе-гьэшүү. «Испъамыем» хэт нэбгырэ 40-р уна-гъохэм ашыпсэүг. Ари шапхъэ. Зэлтэп-къэгүхэр зэхэсхэ хүумэ наху зэфэнэ-lyасэ мэхъух, лъяпкъ лъямынджыр мэпытэ. Лъяпкъ мэкъамэр чэцши мафи ахэлүүлэу, оредыр, къашъор, пщыналъэр ягъусэу бысымхэмрэ хъаклэхэмрэ охтэ дахэ зэдагъякlyагь. Адыгэ хабзэр, бзэр, псэр, культурэр мыклоыйным Кфар-Камэ фестива-лыр фэлорышлагь.

ыр фэйорыштагъ.

ТІЭШЬУ Светлан.
Адыгеим изаслу-
женнэ журналист

«Испытания» «Типография»

Зэлъэпкъэгъухэм язэIукIэгъухэр

Къэзыгъэзжырэм лъапсэр егъэпытэ

Къэзыгъэзжыгъэ тильэпкъэгъухэр хэкум ишыIакIэ хэгъэгъозэгъэнхэмкэ Гупчэу Мыекъуапэ Ioф щызышIэрэм зэхэсигьо щыкIуагь.

Гупчэм ипащэу ГъукIэл Асхад хэкум къэзыгъэзжыхэрэм ятарих чыгу гупсэф щагтонын хабзэм иктулыкъушIэхэр зэрэдэлжэхэрэр къылтагь.

Сирием къикIыжыгъэхэр арых тинепэрэ зэхахье къедьеблэгъагъэхэр, — къыуагь хэкум къэзыгъэзжыхэрэм IэпIыэгъу ятыгъэнхэмкэ фондэу зэхашаагь итхаматэу Стлашьу Яхьем. — Купышхо хъухеу Югославиет тильэпкъэгъухэр къызекIыжыхэм, Адыгэ Республиком иапэрэ Президентэу Джарымэ Аслын иунашхокэ хэкум къэзыгъэзжыхыгъэм и Мафэ шышхъэум и 1-м хэдэгэунэфыкIэ туублагь. Джарымэ Аслын, хэбзэ кулыкъушIэхэм, республикэм иобщественэ двин-

жениеу «Адыгэ Хасэм», фэшхъафхэм гум пыкIырэ IэпIыэгъу ятыгъэтэйгъэр гъашIэм щытшыгупшэрэр.

ГъукIэл Асхаддрэ Стлашьу Яхьемэ Сирием нэбгырэ 550-рэ къызэрикIыжыгъэр, къагъэзжынхуу мурад зышыгъэхэм ящи-кIэгъэ тхылхэр зэрагъэхьазырхэрэр къалтагь.

2019-рэ ильэсийм имэзих тильэпкъэгъу нэбгырэ 270-рэ Мыекъуапэ щатхыгь. 2018-рэ ильэсийм Сирием къикIыжыгъэ унэгьо 37-мэ унэхэр ашынхуу Мэфэхьаблэ хапIэхэр ащааратыгь. 2019-рэ ильэсийм зэфэхьысыжхэр ашыгъэр. Унэ щашынхуу, щыпсэунхуу унэгьо 240-рэ щатхыгь. Унэу щагъэпсэгъэр 61-рэ,рагъэжьагь амьухыгъэр 23-рэ, уначIэу агъэчыгъэр 19 мэхь.

Сирием къикIыжыгъэхэу зэ-кIэмки унэгьо 88-мэ Мэфэхьаблэ

хапIэхэр ащааратыгь. ЩыIеныхгэр лъэкIуатэ, гүгъэм зеэты, цыфхэм ящыIакIэ-псэукIэ нахьышу зэрэхууцтим яцыхье тельэу тильэпкъэгъухэм къэбархэр къитфа-уатэх.

Гүгъэм хэхъо

Бзыльфыгъэхэм анэху уклапль-мэ, гүгъэр къызэрябкъырэр къахьши. Iэпээзо Загэр, Тыу Сайдэ, Iэпээзо Сабирэ къытфэнэгушлох. ГүшиIэр зэлэпахызэ ятарих чыгу къызэрагъэзжыхыгъэр къя-уатэ.

— Апэу Мыекъуапэ сицкыиз-клюжым, щыIеныхгэр икьюо къыз-гурмылоу згъээзжыхыгъэр, ау Си-рием бэрэ сисин слъэкIыгъэп, — къелуатэ зы бзыльфыгъэм. — ТикIалэхэр Мыекъуапэ къыщы-тинальхэр, таффээши, бэрэ тиэз-лъыкIон тильэкIырэп. Ахэр къыд-е-

тлытэхи, Мыекъуапэ псэупIэу къыхэтхыгь.

— Сэри силахыилхэр къысэ-джэжыхыгъех, — лъегъэкIуатэ зэдэгүүшIэгъур шъхьатеххэр зы-теххогъэ бзыльфыгъэ нэгүүфим. — Хэт сыйд ыIуагъэм, тятэжхэм ячыгу къызэрэдгъэзжыхырэм тигугъэхэр ыIгъэлэшыщыгъэх.

— Сабий къызыфхьурэ ны-тихэр 2017 — 2018-рэ ильэсхэм ядгапшэмэ, нахь makIэ мэхьух, — къыуагь ГъукIэл Асхад. — ЩыIеныхгэрэу тызхэтим ифэмэ-бжымэ къатырхээ. ЯпсэукIэ нахьышу хууцтэу тэгүгъэ, сабий щыхы маκьэу Мэфэхьаблэ щыIурэр нахьыба хууцтэ.

Дер Абир Адыгэ Республиком и Къэралыгьо ордэдIо-къэшхокIо ансамблэу «Ислъамыем» хэт, адыгэ ордхэр къылохээ цэрийо хуугъэ.

— Дунэе фестивалэу Мыекъу-

а ё щыкIорэм сицхэлэжьэнэу си-еджакIоу Адыгэ Республиком сицкыизэком, композитор цэрийоу Нэхэе Аслын сакъыхигъэшь. Адыгабзэр нахьышлоу зээгъешшарь, Мыекъуапэ унэ къыщысатыгь, бэмышIэу сабий къысфхьургь — къелуатэ Дер Абир.

Гъонэжкъыкьо Махыр республиком щашIэ, зэдээклакIоу, нэмыкIэю Ioф ешIэ. Сирием имызакьюу нэмыкIэ хэгъэгүхэм къарыкIыжыхъ-гъэ тильэпкъэгъухэм зэпхынгъэу зэдашырэм игъэлтэн пыль.

Стлашьу Барихь культурэм, искуствэм нахь ахшагь. Пчыхъэ-зэхахьехэм зэлъэпкъэгъухэр щызэуегъакIэх. Адыгабзэр бээ дахэу елъытэ.

Зэхахье къыщаэтыгъэ Ioфы-гъохэм ашыщ адигабзэм изэгъэ-шшэн. Ныдэлтфыбзэм урыгүүшIэн, тхылхэм, гъэзхэтхэм уяджэн, адыгэ ордхэм уядэун зэрэфхаэр Стлашьу Барихь, Стлашьу Яхьем, нэмыкIхэм къауагь.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырэр:
Адыгэ Республиком
льэпкъи IoфхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм ашы-
псүурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрияIэ зэпхы-
ныгъэхмкIэ ыкIи
къебар жууцэм
иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шыэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаIихырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъакIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын IoфхэмкIэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэссыкIэ амалхэмкIэ
и Министерстве
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэлоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутигъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4275
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2162

Хэутынум узчи-
кIэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхьатыр
18.00
ЗыщиIэтхэгъэх
уахтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шхьаIэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхьаIэм
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

ПшъэдэкIижь
зыхырэ секретарыр
ЖакIэмкъо
А. З.

Республикэ спартакиадэр

АшIогъэшIэгъонэу хэлажьэх

Адыгэ Республиком иоофшIапIэхэм я Спартакиадэ тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкIуагь.

Атлетикэ псынкIэмкIэ, хыльзэ IэтынхэмкIэ, Iэпшьэ уфэнхэмкIэ, футбольхэмкIэ, нэмыкI спорт лъэпкъ-хэмкIэ Республиком ирайонхэм, къалэхэм къарыкIыгъэхэр зэнэкIокуугъэх. Красногвардейскэ, Тэххуутэмыкьое районхэм, къалэу Мыекъуапэ, нэмыкIхэм ялъыкIохэу гушыIэгъу тызыфхьуугъэхэр физ-культурэм пышагъэх, япсаунгыгъэ агъэпти. ЗекIогуу Казбек, Хъоткью Джэнэт, Трахью Азэмэт, Батмэн Аслын, Татьяна Болычевам, нэмыкIхэм пъехъагъэ ашыгь.

Спартакиадэм икIэхэм афэгъэхыгъэ тхыгъэхэр къыхэтуутыщых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырьгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбай.

